

IZVJEŠTAJ O REALIZOVANIM AKTIVNOSTIMA PROGRAMA NASTAVKA HITNIH MJERA ZA RJEŠAVANJE TEHNIČKIH PROBLEMA U VODOSNABDIJEVANJU GRADSKOG PODRUČJA OPŠTINE ŽABLJAK - II FAZA

UVOD

Sprovođenjem I faze hitnih mjera je u potpunosti postignut planirani cilj, koji se odnosio na uspostavljanje urednog vodosnabdijevanja gradskog dijela opštine Žabljak u toku turističke sezone. Po prvi put, u prethodnih više godina, je obezbijedeno vodosnabdijevanje bez dnevnih restrikcija, što posebno dobija na značaju kada se uzme u obzir činjenica da je u ljetnjoj turističkoj sezoni 2017. godine zabilježen rast turističke posjete za preko 60%.

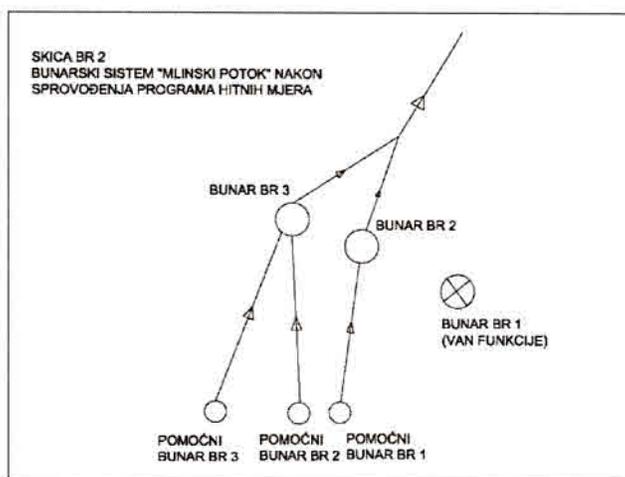
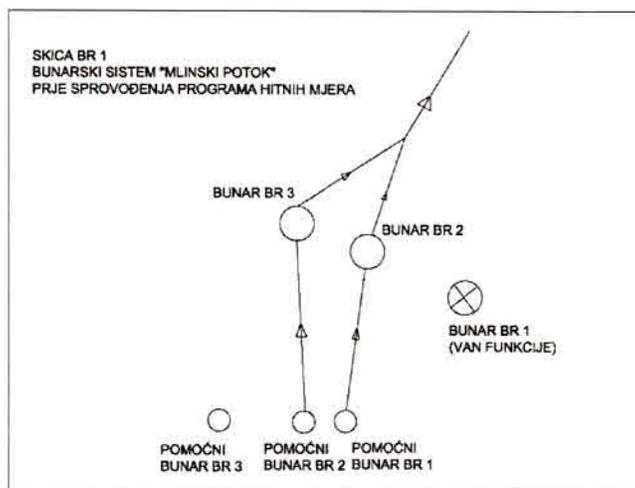
Međutim, 2017. godina se, sa hidrološkog aspekta, pokazala kao izuzeteno nepovoljna. Sušni period je nastavljen i nakon završetka ljetnjeg perioda, o čemu svjedoče i rekordno niski vodostaji Crnog jezera i podzemnih voda, praktično nezabilježeni u prethodnih 5 decenija. Imajući u vidu navedene vremenske uslove, kao i činjenicu da se bunarski sistem „Mlinski potok“ pokazao kao jedini postojeći održivi izvor vode za piće za gradsko područje opštine Žabljak (do sprovođenja u djelo Strategije razvoja vodosnabdijevanja Opštine Žabljak), to je na zahtjev Opštine Žabljak izrađen Prijedlog nastavka programa hitnih mjera – faza II. Vlada Crne Gore je predmetni prijedlog, zajedno sa izvještajem o sprovedenim aktivnostima I faze hitnih mjera, usvojila 14. septembra 2017. godine i shodno tome donijela Zaključke br 07-1837 od 14.09.2017.godine, kojima se nalaže sprovođenje II faze hitnih mjera i formira finansijska konstrukcija za sprovođenje mjera. Naravno, kako je to napomenuto i u prethodnim izvještajima, kao i u programima hitnih mjera, bunarski sistem „Mlinski potok“ ne predstavlja dugoročno održivo rješenje zbog svog privremenog karaktera

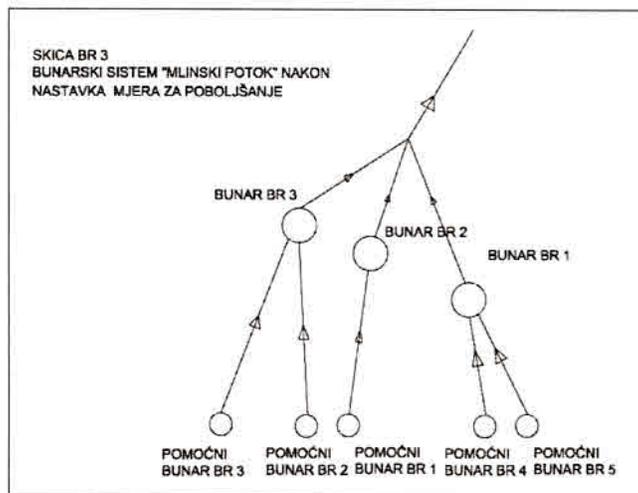
II fazom hitnih mjera su obuhvaćene aktivnosti na povećanju kapaciteta bunarskog sistema „Mlinski potok“. Predmetne aktivnosti podrazumijevaju:

- Radove na izgradnji 2 nova bunara za prihranu sa pojedinačnim kapacitetom od 12 do 15 l/s, uz nabavku i ugradnju 2 radna i 1 rezervnog pumpnog agregata. Aktivnost podrazumijeva i sve potrebne elektro radove;
- Radove na izgradnji dva potisna cjevovoda od novih bunara za prihranu do eksploatacionih bunara;
- Revitalizacija bunara za eksploataciju br 1, uz nabavku i ugradnju 1 radnog i 1 rezervnog pumpnog agregata. Aktivnost podrazumijeva i sve potrebne elektro radove;
- Radove na servisiranju dva pumpna agregata starije generacije, koji su u toku eksploatacije oštećeni;
- Radove na redovnom periodičnom održavanju eksploatacionih bunara i bunara za prihranu (6 bunara), radi odmuljivanja istih nakon višemjesečne eksploatacije, a za

potrebe pripreme za zimsku turističku sezonu. Predmetne radove je neophodno ponoviti neposredno pred početak spica ljetnje turističke sezone;

- Nabavku i ugradnju mjerača protoka u okviru bunarskog sistema, uz ugradnju pripadajućih montažno-demontažnih komada. Predmetna aktivnost je zakonska obaveza koja se odnosi na obavezu evidentiranja zahvaćene količine vode, ali je neophodna i zbog monitoringa rada svakog pojedinačnog pumpnog agregata.

Procijenjena vrijednost predmetnih radova je iznosila 55.000 €, koje su shodno Zaključku Vlade CG, obezbijeđene od strane Vlade iz tekuće budžetske rezerve u iznosu od 30.000 € i od strane JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ u iznosu od 25.000 €. JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i Opština Žabljak su 25.10.2017.godine, na osnovu Odluke Upravnog odbora JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ br. 01-17/15657/9 od 06.10.2017. godine, sklopili Ugovor o donaciji br 01-17/15966, kojim su definisani namjena i način utroška doniranih sredstava.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je nakon sprovođenja I faze hitnih mjera doniralo dva pumpna gregata za bunare za prihranu 1 i 2, čime je dodatno podignuta pogonska spremnost bunarskog sistema.

REALIZACIJA II FAZE HITNIH MJERA

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ je, uz koordinaciju Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, pripremilo tehnički dio tenderske dokumentacije, nakon čega je opština Žabljak sprovela zakonom definisanu tendersku proceduru za izbor izvođača radova. Nakon sklapanja Ugovora o izvođenju radova, u veoma kratkom roku, realizovane su sljedeće aktivnosti:

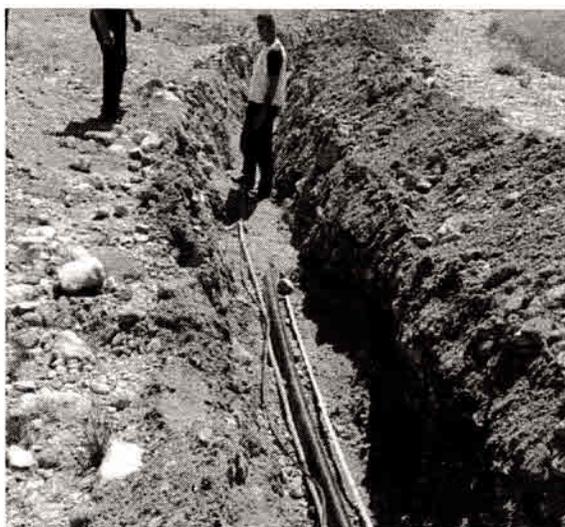
- Izvršena je izgradnja dva nova bunara za prihranu (br. 4 i br. 5) sa pojedinačnim kapacitetom od 12 do 15 l/s, uz nabavku i ugradnju 2 radna i 1 rezervnog pumpnog agregata;

- Izvršena revitalizacija eksploatacionog bunara br 1, uz nabavku i ugradnju novog pumpnog agregata;

- Izvršeni su svi elektro radovi na povezivanju napajanja za novougrađene pumpne agregate;

- Izvršena rekonstrukcija bunara za prihranu br.1 i br. 2, bunara koji su izgrađeni prije više godina, na način da se omogući nesmetano funkconisanje i u periodu rekordnog hidrološkog minimuma;

- Izvršena nabavka i ugradnja mjernih uređaja na novoizgrađenim bunarima, čime je zadovoljena zakonska obaveza, ali i stvoreni uslovi za kontorlu i praćenje rada bunara za prihranu br. 4 i 5 i eksploatacionog bunara br. 1.

Realizacijom predmetnih aktivnosti je značajno amortizovan pad izdašnosti bunarskog sistema „Mlinski potok“, koji je bio posljedica pada nivoa podzemnih voda usljed rekorno loših hidroloških uslova, pa je sa 52 l/s pala na 40 l/s. Naime, u uslovima rekordnih niskih vodostaja je postignuta ukupna izdašnost od 60 l/s. Radovi, koji su izvršeni na način da ne utiču na urednost vodosnabdijevanja opštine Žabljak u periodu post sezone, za konačni rezultat imaju činjenicu da su stvoreni uslovi da se u potpunosti ukinu planske noćne restrikcije u sušnim periodima.

Takođe, otklonjena je i opasnost ponavljanja restrikcija usljed prekomjerne potrošnje vode i u toku zimske turističke sezone, kada nesavjesni potrošači ne zatvaraju slavine tokom trajanja perioda niskih temperatura iz straha od zamrzavanja instalacija. Navedena praksa je imala za posledicu izazivanje vještačke nestašice vode za piće i potrebu za uvođenjem planskih restrikcija u vodosnabdijevanju i u periodu zimske sezone, kada je hidrološka situacija veoma povoljna. Međutim, sprovedenim povećanjem kapaciteta bunarskog sistema „Mlinski potok“ su obezbijeđene dovoljne količine vode za piće i za navedenu situaciju, uz jasnu preporuku lokalnom vodovodnom preduzeću o neophodnosti uvođenja vodomjera kod svih potrošača, tj. sistematskog uklanjanja paušalnih potrošača, koji po pravilu ne vode računa o potrošnji vode jer plaćaju fiksnu tarifu, koja je najčešće potcijenjena.

Za sprovođenje predmetnih mjera je, od raspoloživih 55.000 €, utrošeno 49.457,11 €. Takođe, utrošeno je dodatnih 1.433,00 € za nabavku dodatnih mjernih uređaja i 2.100,00 € za saniranje posljedica poplavnog izlivanja Mlinskog potoka, usljed kojeg je došlo do manje materijalne štete koje se desilo u toku izvođenja radova.

Za potrebe budućeg održavanja bunarskog sistema, u susret ljetnjoj turističkoj sezoni 2018. godine, je preostalo planiranih 2.000 €, koje će opština Žabljak namjenski utrošiti za odmuljivanje i čišćenje bunara prije početka glavne turističke sezone i o navedenom izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Kako bi se osigurao dugoročan efekat sprovedenih mjera kroz kvalitet održavanja i upravljanja vodovodnim sistemom opštine Žabljak, predlaže se opštini Žabljak da obezbijedi neophodno kadrovsko jačanje komunalnog preduzeća, kao i analizu potrebe za njegovom reorganizacijom.

Aktivnosti sprovedene na poboljšanju vodosnabdijevanja opštine Žabljak su potvrdile da se međuinstitucionalnom saradnjom, na pravovremen i efikasan način, mogu rješavati dugogodišnji problemi, a u konkretnom slučaju, u pružanju usluga javnog vodosnabdijevanja. Uspješnost sprovedenih aktivnosti ukazuje na potrebu sagledavanja mogućnosti uspostavljanja predmetnog pristupa za model rješavanja sličnih infrastrukturnih problema, a sve u cilju uspostavljanja održivog i urednog funkcionisanja komunalnih usluga, posebno uvažavajući značaj kvaliteta svih vrsta komunalnih uslova na kreiranju infrastrukturnih pretpostavki od značaja za kvalitet turističke ponude Crne Gore.